

Bolyai utolsó előtti meditációja

(Szótagtoldó sorok: hozzájuk, kik tudással s nem tudással visszaélnék)

*Kinek a világ kicsiny, érthetetlen,
így szól: muszáj Határtalanba mennem.*

*Kinek fejében a világ hatalmas,
azt mondja: legyűröm én e birodalmat.*

*Az első a végtelenbe tódul.
A másik hova, ha hódít és nem hódol?*

*Hódolt s hódító — itt már egyre tesz:
ez is, az is Határtalanba vesz.*

*Ezt Kicsi űzi, azt magához vonzza Nagy.
Hát nem mindegy, ha egyként elragad?*

*És találkoztok. Így könnyű, annyi szent,
ha kitaláltátok ezt a végtelent,*

*ahol együtt a Jó és a Gonosz,
böködi az okozat az okot,*

*s viszont. De annak végtelen nehéz,
ki szép eszének helyét nem lelé,*

*aki tudja: ha van végtelen
akkor ez az üres értelem,*

*s az értelemtől üres Túlerő!
Hát segítsen minket képzelőerő,*

*hogyan értetlenségünk érthető legyen:
vigasz, vigasz — fegyverletételen!*

*Így a Lehetetlen feloldozza ó
a Tehetetlent bűnei alól.*

*Határtalan kör. Örök, bűvös örvény:
ész csődjére enyhítőkörülmény.*

*Rég tudja ezt, ki új fészket kutat,
s nem a Semmiben lel egérutat,*

*tudja: szörnyszövetséget köt az ész
a végtelennel: kezet mos a kéz.*

*Olykor meg: két szomszéd, ki egymásra mutat:
„A közös sövény miattad rohad!”*

*Máskor két király: ha egyik trónja döng,
társához futva enni, hálni jön,*

*s ha amazt kergeti naivánk: a nép,
(kit leszed lábáról az első vigéc,*

*ha új ígéret-portékát kínál) —
a másiknál koszt-kvartélyt talál.*

*Így lesz az ész a végtelennél vendég,
ő meg az észnél, ha vackából kiverték.*

*Megfér Semmiben acsargó két dudás:
a szikár Ősmerés, dagadt Nem-Tudás.*

*Nem kell őket félteni és félni,
tudnak együtt élni s visszaélni.*

*Végtelen az észben. Ész a végtelenben.
Találkozni — hogy lehetne szebben?*

*Kudarcat ez a másakra így keni.
A végtelennel — ugyan mit kezdeni?*

A Nagy Dilettantissimo

Én, Örök Nevetséges és Kihívható.

FORTE!

DILETTANTISSIMO!

GENERALISSIMO!

Kedvtelő rimát s szombatot,

rebbenő imát s mondatot!

Műkedvelő boszorkát,

amatőr új eretneket!

A hivatásos már berekedt...

*A profi szajha elepedt
egy igaz csókért, és petyhüdt már,
sőt ernyeteg.*

*Hasán s nyakán az évgyűrűkkel
eljegyzi magát s LELKE LESZ!
Lelkei épp úgy szaporodnak,
ahogy a kuncaftjai fogynak.*

*A hivatásos mértanász
— nem hallod? — emberről danáz.*

*S a profi lélekismerő
többlövetű
számokat és sokszöget
már-már csípőből ránt elő!
Hivatásos lett Voltaire úr,
midőn kételyét küldte Úr
színe elé.*

*S a tagadást.
Am egyszer halálhoz hivatott,
s a Nagy Dilettantissimót
biz ő is elrebegete.
Profi volt kellemes esze
és amatőr a lelke.*

*Légy Műkedvelő! Hisz kikerülhetetlen.
Kudarcod szaporítja a lelked (s tán eszed is).
A csőd-meleg, forró fiaskó
kikölti elméd vagy lelked
kigyótozásait
ama zord szikla-ölben.
A Bukás sugárzó napja reád süt,
s megmozdul, mi eddig hiányzott.*

*Nézd, a gyermek műkedvelőn
kacag világra!
(Ugyanezt az énekesnő
hivatalból csinálja.)
S műkedvelő volt az is,
e kisbabát, ki fabrikálta.
(Hiszen bármi furcsa:
a mozgást hozzá
nem épp a bordélyban tanulta.)*

*Teremtés? Műkedvelő hat nap!
Egy nézője se volt ott az Én Uramnak!
Hacsak Lucifert nem számítom annak.
Bár itt ellenszurkolás,*

*Belzebúb-klakk volt a Tudás.
A Tagadás, a Kétely.
S műkedvelő eszünk — a hit.
Máskor meg Doktor „Nem és nem!”
küldi nagy amatőreit.*

*S lám a Verejtékező,
Nullák előtt is létező,
Mindenható Műkedvelő
hittel publikumot gyúrt egygé.
Lényei közben kardalosok lettek.
S így szépen elházimuzsikált
Ő és a teremtett világ.*

*Hát légy műkedvelő!
A fű, ha nő
vagy roskad —
kitől tanulja?
S ha felette ott vón'
Cézár Ujja
(hogy élj vagy halj e mozdulattól)
az is tanulta valahonnan!
A legelső ujj le- s fölmutatván,
minden tenyér s ököl-mutatvány —
mi volt, ha nem műkedvelés?
Arra int testvér, zavart múltad:
A MŰKEDVELÉST SZINTÉN TANULTAD!
Sokkal tovább;
nincs ennél hosszabb oskolád!*

*Hát ne légy bolond!
Csak bandukolj
a Nagy Dilettantissimo
eltűnő, fel-felbukkanó
örökös stílus-korszakán,
s jól kivehető nyomában.
AZ EREDETISÉG — FELEDÉS.
Mit újnak gondolsz — rég megunt,
s ott hever, mint kifacsart,
katonák után betakart
lotyó.
S ha rátalálsz avitt homályban,
szűznek hiszed, mert Te vagy az,
és tőled minden tagja az.
Hát Szűz, légy műkedvelő,*

*szerszámaidat vedd elő,
bár kezdetben csikorognak.
Légy műkedvelő, fiam!
Azok vagyunk mindannyian
a Tőlünk-Üres csillag-világban.
Dilettánsok bolygók alatt
mámorosan bolyonganak,
mert sejtik már a titkot.
Nem színed, nem hangod, a zenei,
nem elméd logikája —
de a származás homálya,
s a feledett ok — eredeti.
Nézz a kisbabára!
Változat ő — elődökre,
akár e rímek muzsikája.
Eredeti hát minden új,
mit régiként elfeledtünk.
S A VÁLTOZAT IS FELEDÉS:
benne a már-már magaunt,
porba lefáradt anyagunk.
SZÓRAKOZOTT LESZ,
s önfeledt.*

*Csak a változat eredeti, barátom.
Csak a változat győzhet a halálon.
A restauráló változat —
benne a fakult áldozat
pezsgő
színre kifeslő.
Ó újratermelt Önfeledtség:
butuló vénség,
nyíló gyerekség.*

*Légy műkedvelő, és feledd:
VALAHOL EGYSZER MÁR VOLT HASONLÓ.
Kereszt, úgy, hal, madár, kígyó, vakond, koporsó.
Légy műkedvelő! Légy műkedvelő!
Halálraszánt Műkedvelő,
s hidd: Első vagy és Utolsó!*

A Végtelen Kacér

(Imponderábil')

(Egy régi-régi versem, a „Transzcendentális Ejakulációk vagy az Erotomán Grammatika” jubileumára)

*A Végtelen Kacér
s a Kacér Végtelen
— nem is kén tán említenem —
olyan, mint te vagy, istenem.
A rím itt kényszerű, hát: dőre:
A Végtelen Diszpolgára vagy.
(Vagy: -nője.)
Aki tudja, mennyire köll
kebleit kínálni,
hogy attól még
ne muszájjon hányni —
és vetni a keresztet.
Kacér és Mértéktartó.
Sikamlósságát menti
minden finomkás centi.
S oly Provinciális:
vidéke világ s minden.
Egyszóval: isten.
S amin kötél táncosként lépked,
vagy libben, mint létünkbe
egy-egy kamaszlány:
transzcendentális
hajszál.
Élesztő-vágó cérna.
Azt szeli, ami duzzaszt.
Nem a Kelendőt, de a Kelesztőt.
S mindenből levon
„kállai kettőt”.*

*Vagy épp hozzáad. Túloz.
Kezében ászok
vagyunk vagy — túsok?
Vagy: vagyok?
Rezervátumban
kihaló tűzok?
De a vágyad hiába vérmes,
ha a Minden
olyan szemérmes.
Mert a túlzása
olyan rezervált!
A boka villan —
nagy ködből — villám.
Felhőszoknya — kicsit hasítva.
Ó a kislány ki van okítva!
Ki az Anyós —
a Transzcendentális?
Ejakulatív.
Monumentális.
Ki épp a Semmiben
— pro patria: repatria! —
repatriális.
Gondolatmagömlés
Kozmosz-Poliszban.
E véghetetlen kacér Naivban.
Hol utca sarkán
valamit villant
honos végtelenünk, mint
vidéki kislány.*

Az egyik történelem-tekercs

*Hang- és képtekercsek! Idős időtlenség-szalagok!
Uram, épp te ne tudnád, mekkora kín,
ha rosszul tekered föl a kapcád?*